

КАФЕДРА ДЕРЕВ'ЯНИХ ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МУЗИКОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Освітній ступінь

«Магістр»

Курс	1
Семестр	1

Спеціальність

025 «Музичне мистецтво»

**Освітньо-професійна
програма**

«Музичне мистецтво»

Статус

Вибіркова

ECTS	3
Годин	90
Лекції	14
Семінари	14
Самостійна робота	62

Форма контролю

Залік

Інформація про викладача

ПІБ	Качмарчик Володимир Петрович, професор, доктор мистецтвознавства
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=vopzekAAAAAJ
e-mail	vladkachmarchyk@gmail.com

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма курсу «Інформаційно-комунікаційні технології в музикознавчих дослідженнях» розроблена відповідно до «Стандарту вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 025 «Музичне мистецтво» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 368) і спрямована на формування в магістрантів загальних та спеціальних компетентностей (ЗК3, ЗК10, СК5) – «здатності використовувати інформаційні та комунікаційні технології», «проводити дослідження на відповідному рівні», «збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію і застосовувати її для теоретичної, педагогічної діяльності».

Предметом ІКТ є вивчення всіх видів музичної інформації, які обробляються, передаються, зберігаються, створюються чи інтегруються за допомогою технологій. Дисципліна тісно пов’язана із підготовкою магістерської науково-дослідної роботи

(ОК11) і спрямована на підвищенні ефективності використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в музикознавчих дослідженнях.

Курс «Інформаційно-комунікаційні технології в музикознавчих дослідженнях» розрахований на один семестр (3 кредити) для магістрантів першого року навчання і включає підготовку реферату і залік.

Метою курсу є: формування спеціальних і загальних компетентностей магістрів для підвищення ефективності застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у музикознавчих дослідженнях в процесі пошуку і обробки наукової інформації.

Завдання:

- формування системи компетенцій у сфері використання інформаційно-комунікаційних технологій у науково-дослідницькій роботі;
- вивчення специфічних особливостей розвитку сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- освоєння ефективних методів роботи з пошуковими системами і наукометричними базами даних;
- формування умінь та навичок аналітико-синтетичної обробки наукової інформації;
- здійснення комплексного електронного моніторингу обраної теми магістерської роботи і визначення її актуальності;
- аналіз і формування теоретичної бази дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістрант повинен **знати**:

- структуру сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- етапи розвитку сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- структуру сучасних зарубіжних і вітчизняних інформаційних ресурсів з музикознавства;
- методи аналітико-синтетичної обробки наукової інформації;
- основні джерела та методи пошуку наукової інформації з музикознавства;
- сучасні способи використання електронних інформаційно-комунікаційних технологій у музикознавчих дослідженнях;

В процесі вивчення навчальної дисципліни магістрант повинен **вміти**:

- використовувати інформаційно-комунікаційні технології і сучасні методи роботи з інформаційно-пошуковими системами і базами даних у науковій діяльності;
- класифікувати інформаційні ресурси за рівнем їх актуальності і наукової значимості;
- оцінювати наукову якість та достовірність інформаційних ресурсів;
- здійснювати комплексний електронний моніторинг проблематики наукового дослідження і визначати його актуальність;
- ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у науковій і педагогічній діяльності.

Методика викладання передбачає проведення лекційних і семінарських аудиторних занять із використанням широкого спектру сучасних інформаційних технологій, підготовкою рефератів з їх подальшим обговоренням в аудиторії, індивідуальну самостійну роботу студентів.

Під час навчання використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні технології для вирішення навчальних завдань (електронні презентації для лекційних та семінарських занять тощо).

ПЕРЕЛІК ТЕМ

- Тема 1. Мета, завдання і місце навчальної дисципліни у науково-дослідницькій роботі.
Семінар.
- Тема 2. Процес розвитку музичного мистецтва і науки в контексті інформаційних революцій.
Семінар.
- Тема 3. Інформаційно-комунікаційні технології у музикознавчих дослідженнях, їх сутність і структура.
Семінар.
- Тема 4. Класифікація глобальних та локальних електронних інформаційно-пошукових систем.
Семінар.
- Тема 5. Сучасні цифрові музикознавчі ресурси у глобальній мережі і їх характеристика.
Семінар.
- Тема 6. Роль RILM, RIPM, RISM, RIDM у глобалізації музикознавчих досліджень.
Семінар.
- Тема 7. Повнотекстові цифрові ресурси музикознавчих періодичних видань.
Семінар.
- Тема 8. Локальні і глобальні БД музикознавчих дисертаційних робіт.
Семінар.
- Тема 9. Наукові соціальні мережі як платформи формування і розвитку інформаційної глобалістики.
Семінар.
- Тема 10. Вітчизняні музичні цифрові ресурси у глобальному науково-інформаційному просторі.
- Залік.

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Базова форма навчання визначена навчальним планом (очна, денна).

В залежності від існуючих умов проведення освітнього процесу передбачено використання змішаної форми навчання як у вигляді аудиторних занять, так і в онлайн режимі. Дисципліна може викладатися з використанням засобів дистанційного зв'язку (e-mail, FB-мессенджер, Viber, Google meet, Zoom) і навчальної платформи MOODLE.

Лекції, семінарські заняття, медіапрезентації здійснюються із широким застосуванням сучасних інформаційних технологій.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти з дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології в музикознавчих дослідженнях» здійснюється згідно «Положення про організацію самостійної роботи студентів національної музичної академії України імені П.І. Чайковського» і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання, їх поглиблення, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь відповідно до програми навчальної дисципліни.

Основними завданнями самостійної роботи є послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності.

Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача і включає такі види роботи: підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських); виконання практичних завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійне опрацювання

окремих тем навчальної дисципліни згідно з робочою навчальною програмою; переклад іноземних текстів встановлених обсягів; підготовка до всіх видів контрольних заходів; виконання завдань, передбачених програмою практики; робота в студентських наукових товариствах; участь у роботі круглих столів, виставках, концертах тощо; участь у науковій, науково-методичній і науково-творчій роботі кафедр; участь у наукових і науково-практических конференціях, семінарах.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль – проведення практичних занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Модульний контроль – включає перевірку засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу (змістовий модуль) згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань, проведення рубіжного атестування.

Підсумковий контроль – проводиться з метою оцінки результатів навчання та здійснюється у формі проведення семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ

90-100-А (відмінно). Здобувач вищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, послідовно, логічно вірно його відтворює. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, вільно відповідає на нестандартні запитання, показує знання монографічного матеріалу з питання, вірно обґруntовує наукові поняття, володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, не допускає при цьому помилок.

82-89-В (добре). Здобувач вищої освіти має міцні ґрунтовні знання і в цілому володіє понятійним фактичним апаратом освітнього компонента. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідні елемент комплексу вмінь та навичок. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, однак допускає незначні помилки

74-81-С (добре). Здобувач вищої освіти знає програмний матеріал, не допускає суттєвих недоліків у відповіді, може вірно використовувати теоретичні положення й володіє навичками виконання практичних завдань, але недостатньо самостійно і творчо мислити, утруднюється вийти за межі теми.

64-73-Д (задовільно). Здобувач вищої освіти засвоїв лише основний матеріал, але погано орієнтується в окремих положеннях, припускається помилок або неточностей у формулюваннях, порушує логіку та послідовність у викладенні програмного матеріалу та має складнощі при виконанні практичних завдань. Володіє знаннями і вміннями не в повному обсязі.

60-63-Е (задовільно). Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми курсу і його знання мають загальний характер. Існують прогалини в теоретичних та практичних знаннях, вміннях і навичках. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.

35-59-FX (незадовільно) – Здобувач вищої освіти має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією і понятійним апаратом. Практичні вміння та навички сформовані на примітивному рівні. Не засвоєна більшість тем навчальної програми і відсутня спроможність викласти зміст основних питань навчальної дисципліни.

1-34-F (незадовільно). Здобувач вищої освіти не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок, не здатен задовільно виконати практичну роботу.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Відвідування лекцій	10
2.	Відвідування семінарських занять	15
3.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	10
4.	Реферат (презентація) за обраною тематикою	15
5.	Підсумкова контрольна (модульна) робота	20
6.	Залік	30
7.	Всього	100

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Передбачене викладання навчальної дисципліни для студентів з особливими освітніми потребами.

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ (ЗА ПОТРЕБИ)

При необхідності навчальна дисципліна може викладатися англійською або іншою іноземною мовами. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Під час вивчення навчальної дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології в музикознавчих дослідженнях» практикується широка участь студентів у науково-методичних, науково-практичних конференціях, методичних семінарах, конкурсах творчих робіт, круглих столах та інших заходах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Войтовський К.Є. Глобальні тренди розвитку науки і технологій: нові виклики і можливості. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-05/nauka-i-tehnologii.pdf>
2. Дзьобань О.П., Жданенко С.Б. Інформаційна революція: соціантропологічні та світоглядні трансформації // Інформація і право. № 4(39) (2021). DOI: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2021.4\(39\).248549](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2021.4(39).248549)
3. Дзьобань О.П., Мелякова Ю.В. Комуникаційна природа інформаційного простору. Інформація і право. № 2(5)/2012. С. 81-88.
4. Добривечір В.О. Arts & Humanities Citation Index: досвід зарубіжних наукових видань. <http://dspace.nbuvgov.ua/handle/123456789/52466>
5. Додонов О.Г., Ланде Д.В., Путятін В.Г. Інформаційні потоки в глобальних комп'ютерних мережах. К., 2009. 295 с. <http://dwl.kiev.ua/art/ipribook/ip-book.pdf>
6. Досвід реалізації інституційних політик відкритої науки в європейських університетах / І. І. Драч, С. Г. Литвинова, О. М. Слободянюк // Інформаційні технології і засоби навчання. - 2022. - Т. 90, № 4. - С. 173-190. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2022_90_4_15
7. Івченко Л., Лобузіна К. Музичний фонд НБУВ: створення електронного каталогу / Бібліотечний вісник. - 2007. - № 4. - С. 12-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2007_4_3
8. Івченко Л.В. Повнотекстові бази даних міжнародного каталогу музичної періодики (RIPM). Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. 2014. Вип. 40. С. 147-163. URL: <http://irbis-nbuvgov.ua/everlib/item/er-0000000559>
9. Наливайко О. О. Перспективи використання нейромереж у вищій освіті України Інформаційні технології і засоби навчання. - 2023. - Т. 97, № 5. - С. 1-17. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2023_97_5_3
10. Ніколаєва С. Ю. Використання інформаційно-комуникаційних технологій для формування науково-дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії // Інформаційні технології і засоби навчання. - 2019. - Т. 70, № 2. - С. 237-256. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_70_2_20
11. Пінчук О., Малицька І. Відповідальне та етичне використання штучного інтелекту в дослідницькій і публікаційній діяльності. Інформаційні технології і засоби навчання. 2024. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/5676>
12. Степаненко В. П.. Інформаційне суспільство / Енциклопедія Сучасної України. К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. <https://esu.com.ua/article-12462>
13. Фоменко Н.В. Афект в теорії та виконавській практиці «Stylus Phantasticus» (на прикладі «Хроматичної фантазії» Й. С. Баха).
14. Шевчук О., Голобуцький О. E-Ukraine. Інформаційне суспільство: бути чи не бути. К.: ЗАТ «Атлант UMS», 2001. 104 с.
15. Шульгіна В.Д. Нариси з історії української музичної культури. К.: ДАККіМ, 2005. <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/shulgina-v.-narysy-z-istoriyiyi-ukrayinskoj-muzychnoj-kultury.pdf>
16. Яцків Т.М. Цифрові ідентифікатори DOI (The Digital Object Identifier) для наукових публікацій: принцип роботи та можливості бази даних агентства Crossref. https://www.nas.gov.ua/publications/books/series/9789660247048/Documents/2016_13/10_Yatskv.pdf
17. Becker, C.F. Systematisch-chronologische Darstellung der musicalischen Literatur von der frühesten bis auf die neueste Zeit. 1836. <https://books.google.com.ec/books?id=z8YPAAAAAYAAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

18. Graham Pont. Philosophy and Science of Music in Ancient Greece.
<https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s00004-004-0003-x.pdf>
19. Hickmann H. Catalogue général des antiquités égyptiennes du Musée du Caire: instruments de musique, nos. 69201–69852. Cairo, 1949.
20. Historische Musikwissenschaft. Grundlagen und Perspektiven. J.B. Metzler, Stuttgart 2013.
21. Information age anthology: The Information Age Military. 2001. T. 3.
http://www.dodccrp.org/files/Alberts_Anthology_III.pdf
22. Pierre, Constant, Le Conservatoire national de musique et de déclamation. Documents historiques et administratifs. Paris: Imprimerie Nationale. 1031 pages. (1900).
23. Pirro A.. L'enseignement de la musique aux universités françaises AcM, ii (1930), 26–32, 45–56. <https://doi.org/10.2307/931381>
24. Sourcebook for research in music. Allen Scott, Phillip D. Crabtree and Donald H. Foster. Indiana University Press, 2015. <https://vdoc.pub/download/sourcebook-for-research-in-music-7gbmu54h6jv0>
25. Sprick, Jan Philipp (2016), Zu Dahlhaus' Historiographie der Musiktheorie im 19. Jahrhundert, Zeitschrift der Gesellschaft für Musiktheorie 13. <https://www.gmth.de/zeitschrift/artikel/860.aspx>
26. Springer Handbook of Systematic Musicology. Springer Berlin Heidelberg, 2018.
27. The Digital Music Lab A Big Data Infrastructure. 2017. <https://doi.org/10.1145/2983918>
28. The Information Age: An Anthology on Its Impact and Consequences. 1997. T. 1.
29. The Historiography of Music in Global Perspective. Gorgias Press, 2010.

Пошукові системи і бази даних

1. Автореферати дисертацій. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=ARD_EX&P21DBN=ARD&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=
2. Наукова періодика України. [http://www.irbis-nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN#gsc.tab=0](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN#gsc.tab=0)
3. Національний репозитарій академічних текстів. <https://nrat.ukrintei.ua/>
4. РЕФЕРАТИВНА БАЗА ДАНИХ "УКРАЇНІКА НАУКОВА". http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=REF&P21DBN=REF&S21CNR=20&Z21ID=
5. Digital Resources for Musicology. <https://drm.ccarh.org/>
6. Cambridge University Press. Music.
https://www.cambridge.org/ua/search?iFeelLucky=false¤tTheme=Academic_v1&query=Music&c>MainSearchBar
7. CiNii Dissertations. <https://ci.nii.ac.jp/naid/500001567874>
8. CORE <https://core.ac.uk/>
9. Discover Europe's digital cultural heritage. <https://www.europeana.eu/en>
10. DOAJ (Directory of Open Access Journals). <https://www.doaj.org/>
11. EBSCO Open Dissertations. <https://search.ebscohost.com/>
12. Gallica. <https://gallica.bnf.fr/accueil/fr/content/accueil-fr?mode=desktop>
13. ChatGPT. <https://chatgpt.com/gpts>
14. Google books. <https://books.google.com/?hl=en>
15. Google Scholar. <https://scholar.google.com.ua/>
16. JSTOR. <https://www.jstor.org/action/doBasicSearch?Query=Music&so=rel>
17. Music Research Guide. <https://elon.libguides.com/c.php?g=331194&p=7829423>
18. Open Access Theses and Dissertations. <https://oatd.org/>
19. Open Library. <https://openlibrary.org/>
20. Open Ukrainian Citation Index (OUCI). <https://ouci.dntb.gov.ua/>

21. Oxford University Press.
<https://global.oup.com/academic/search?q=Music&cc=ua&lang=en>
22. Project Muse Open Access Content. https://muse.jhu.edu/search?action=oa_browse
23. Research Resources Grove Music Online. Oxford Music Online.
<https://www.oxfordmusiconline.com/page/research-resources>
24. ROAR (Registry of Open Access Repositories). <http://roar.eprints.org/>
25. SCI-HUB. <https://sci-hub.se/>
26. Scopus. <https://www.scopus.com/>
27. Springer. <https://link.springer.com/search?query=Music&package=41173>
28. Swedish University Dissertations. <https://www.dissertations.se/>
29. The Journal of Electronic Theses and Dissertations. <https://ndltd.org/etd-journal/>
30. The Free Library. <https://www.thefreelibrary.com/>
31. IAMC. <https://www.iamic.net/>

Додаткова

1. Інструменти для дослідника ХХІ століття. Пан бібліотекар : блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. URL : <https://bit.ly/2rmzynV>
2. Остапенко, Л. В., & Скоромний, В. П. (2023). Музична творчість в епоху digita. Імідж сучасного педагога, (3(192), 65–68. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-3\(192\)-65-68](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-3(192)-65-68)
3. Українська музична культура і музичні фонди бібліотек в умовах цифровізації. 2020. <http://www.nbuvgov.ua/node/5320>
4. Chua, Daniel K L Global musicology. Centre for Evaluation in Education and Science 2017. https://www.academia.edu/77821212/Global_musicology
5. Shulgina, V., Aphonina, E. DATABASE OF THE MODERN UKRAINIAN MUSIC RESOURCES. <https://journals.uran.ua/kis/article/view/147690>
6. Waisman, Leonardo J. Whose Global Musicology? 28 November. 2023. Vol. 7. No. 2 2023. <https://brainfood.musicology.org/vol-7-no-2-2023/whose-global-musicology/>